ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CARL OTTO LENZ της 9ης Φεβρουαρίου 1995 *

Α — Εισαγωγή

1. Στην εξεταζόμενη προσφυγή παραβάσεως κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η Επιτροπή ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ, επειδή παρέλειψε να θεσπίσει και να κοινοποιήσει στην Επιτροπή εμπροθέσμως τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς την οδηγία 89/48/ΕΟΚ [1] του Συμβουλίου, σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών. Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωσή τους με την οδηγία εντός δύο ετών από της κοινοποιήσεώς της και να ενημερώσουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή. Δεδομένου ότι η οδηγία κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη στις 4 Ιανουαρίου 1989 [2], η προθεσμία έληξε στις 4 Ιανουαρίου 1991.

2. Κατά τη λήξη της προθεσμίας η Επιτροπή δεν είχε καμία πληροφορία για ενδεχόμενη λήψη μέτρων εφαρμογής της οδηγίας, γι' αυτό και κίνησε τη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως. Με έγγραφο οχλήσεως της 28ης Ιουλίου 1991 η Επιτροπή έταξε δίμηνη προθεσμία στο καθού κράτος μέλος και το κάλεσε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του σχετικά με την κατηγορία της παραβάσεως υποχρεώσεών του. Στο έγγραφο αυτό δεν δόθηκε απάντηση. Με την αιτιολογημένη γνώμη της 15ης Οκτωβρίου 1992 η Επιτροπή έταξε και πάλι προθεσμία δύο μηνών στο εν λόγω κράτος μέλος, προκειμένου αυτό να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του. Και η προθεσμία αυτή, όμως, παρήλθε χωρίς το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει θέση επί των αιτιάσεων. Στις 27 Ιουλίου 1993 η Επιτροπή άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου.

Β — Η γνώμη μου επί της υποθέσεως

3. Η Επιτροπή αναφέρει ότι η καθής κυβέρνηση της κοινοποίησε την 1η Φεβρουαρίου 1993 κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την οποία ενσωματώθηκε εν μέρει στην ελληνική έννομη τάξη η οδηγία, μόνο, όμως, όσον αφορά τα επαγγέλματα που ανάγονται στους τομείς της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας. Συνεπώς, η μεταφορά της οδηγίας έγινε μόνο μερικώς· η παράβαση της Συνθήκης εξακολουθεί να υφίσταται.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

1 — ΕΕ L 19 της 24.1.1989, σ. 16.

2 — Βλ. υποσημείωση 2 της οδηγίας 89/48 όπ.π.

4. Η Ελληνική Κυβέρνηση προς υπεράσπισή της επικαλείται σχέδιο προεδρικού διατάγματος για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, το οποίο έχει ήδη προωθηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς υπογραφή. Η Ελληνική Κυβέρνηση αναφέρει, επίσης, ότι η οδηγία έχει ήδη μερικώς μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη με τρία αυτοτελή προεδρικά διατάγματα που αφορούν τους τομείς της υγείας, των δικηγόρων και των ορκωτών ελεγκτών. Εξάλλου, η οδηγία μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφοι 2 και 3, ορίστηκε ο συντονιστής, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 2 [3], καθώς και η υπηρεσία που είναι αρμόδια για την παροχή πληροφοριών, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3 [4].

5. Βεβαίως, το άρθρο 9, παράγραφος 1, δεν έχει ακόμα μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη του εν λόγω κράτους μέλους. Πάντως, στο πλαίσιο των υφισταμένων διαδικασιών μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η οδηγία από τις ήδη λειτουργούσες διοικητικές υπηρεσίες.

6. Πρέπει, αρχικώς, να διαπιστωθεί ότι μετά την πάροδο της προθεσμίας που προέβλεπε η αιτιολογημένη γνώμη δεν είχαν ληφθεί τα απαραίτητα για τη μεταφορά της στην εσωτερική έννομη τάξη μέτρα ούτε είχε γίνει οποιαδήποτε ανακοίνωση για υφιστάμενες νομικές πράξεις ή ρυθμίσεις.

7. Προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν κατόπιν για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική νομοθεσία αναφορικά με ορισμένους επαγγελματικούς κλάδους συνιστούν — επίσης κατά την άποψη της Επιτροπής — μερική μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική νομοθεσία. Αυτό δεν μεταβάλλει το συμπέρασμα ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει γενική μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη που να ισχύει για όλους τους επαγγελματικούς κλάδους που αφορά η οδηγία.

8. Εξάλλου, η μερική εκπλήρωση διαδικαστικών απαιτήσεων διά του ορισμού συντονιστή, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, και οργάνου παροχής πληροφοριών, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 3, συνιστά μερική μόνο μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

9. Καίτοι η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, είναι δυνατή στο πλαίσιο των υφισταμένων διαδικασιών και των ήδη υφισταμένων διοικητικών υπηρεσιών, ωστόσο ρητώς παραδέχεται ότι τυπική πράξη μεταφοράς της οδηγίας δεν έχει ακόμα εκδοθεί.

10. Εξάλλου, ακόμα και αν οι υφιστάμενες διαδικασίες ενώπιον των ήδη υφισταμένων διοικητικών υπηρεσιών ανταποκρίνονται

3 — Ο καθηγητής του πανεπιστημίου Αθηνών και Πρόεδρος του ΔΙΚΑΤΣΑ Εμμανουήλ Κωνσταντινίδης και ο αναπληρωτής του Γεώργιος Καλκάνης.

4 — α) Το ΔΙΚΑΤΣΑ για τα πανεπιστημιακά διπλώματα.
β) Το ΙΤΕ (Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) για τα διπλώματα ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης.

επαρκώς στις απαιτήσεις του άρθρου 9, παράγραφος 1, ωστόσο, το στοιχείο αυτό θα έπρεπε να έχει νομοτύπως ανακοινωθεί στην Επιτροπή, προς ικανοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 12 της οδηγίας.

11. Είναι βέβαιο ότι κατά την προφορική διαδικασία της 12ης Ιανουαρίου 1995 δεν υπήρχε ακόμη πλήρης μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη. Το προεδρικό διάταγμα περί γενικής εφαρμογής της οδηγίας δεν είχε ακόμα τεθεί σε ισχύ. Δεδομένου ότι με την προσφυγή ζητείται μόνο να αναγνωριστεί ότι η οδηγία 89/48 δεν έχει ακόμα *πλήρως εφαρμοστεί,* η μερική εφαρμογή της οδηγίας μετά την ολοκλήρωση της προ της ασκήσεως προσφυγής διαδικασίας δεν ικανοποιεί τα αιτήματα της προσφυγής. Ακόμα και αν δεν ήταν απαραίτητη η θέσπιση ειδικών διαδικασιών και η σύσταση ειδικών διοικητικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 1, της οδηγίας, η παράλειψη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των σχετικών διατάξεων, κατά την έννοια του άρθρου 12 της οδηγίας, συνιστά παράβαση της Συνθήκης. Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

12. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Γ — Πρόταση

13. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι:

1. Η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ, επειδή παρέλειψε να θεσπίσει και να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς την οδηγία 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου, σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών.

2. Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.